

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 4Co/174/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8112231524
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 11. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Klenková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8112231524.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z JUDr. Gabriely Klenkovej, PhD., predsedníčky senátu a sudcov JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Anny Ilčinovej v právnej veci žalobcu POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpený Fridrich Paľko, s.r.o., Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421 proti žalovanej Slovenskej republike - Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, Bratislava, IČO: 00 166 073, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Humenné č. k. 11C 393/2012 - 74 zo dňa 27.05.2014 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Žalovanej náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa žalobu zamietol a žalovanej náhradu trov konania nepriznal.

V odôvodnení uviedol, že žalobca sa žalobami doručenými Okresnému súdu Prešov dňa 27.9.2012, ktoré boli pôvodne vedené pod sp. zn. 7C/105/2012, sp. zn. 7C/106/2012, sp. zn. 7C/108/2012, sp. zn. 7C/110/2012, sp. zn. 7C/111/2012, sp. zn. 7C/115/2012, sp. zn. 7C/116/2012, sp. zn. 7C/119/2012, sp. zn. 7C/120/2012, sp. zn. 7C/121/2012 domáhal voči žalovanej zaplatať náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy. Okresný súd Prešov uznesením č. k. 7C 105/2012 - 7 zo dňa 10.10.2012 spojil predmetné veci na spoločné konanie v zmysle § 112 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku. Krajský súd v Prešove uznesením č. k. 5NcC 25/2012 - 15 zo dňa 18.10.2012 vylúčil sudcov Okresného súdu Prešov z prejednávania a rozhodovania veci a vec prikázal Okresnému súdu Humenné.

Súd poukázal na obsah žaloby, ako aj dôvody uplatneného nároku žalobcu z titulu náhrady majetkovej škody a náhrady nemajetkovej ujmy v dôsledku nesprávneho úradného postupu exekučného súdu - Okresného súdu Prešov, ktorý nerozhodol v zákonnej lehote o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v zmysle ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku. Ďalej súd poukázal na stanovisko účastníkov konania, obsah pripojených listinných dôkazov, spisov Okresného súdu Prešov sp. zn. 6Er/43/2009, sp. zn. 6Er/33/2009, sp. zn. 23Er/40/2009, sp. zn. 1Er/635/2011, sp. zn. 23Er/3016/2008, sp. zn. 15Er/622/2010, sp. zn. 3Er/76/2011, sp. zn. 5Er/213/2011, sp. zn. 5Er/625/2011, sp. zn. 23Er/3079/2008 ako aj na ostatné listinné dôkazy, ktoré tvoria súčasť spisu a uviedol, že v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. 6Er 43/2009 bola žiadosť o udelenie poverenia doručená súdu dňa 13.01.2009 (správne má byť uvedené dňa 12.01.2009 - poznámka odvolacieho súdu). Poverenie na vykonanie exekúcie bolo vydané dňa 19.01.2009. V exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. 6Er 33/2009 bola žiadosť o udelenie poverenia doručená súdu dňa 09.01.2009. Poverenie na vykonanie exekúcie bolo vydané dňa 20.01.2009. V exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. 23Er 40/2009 bola

žiadosť o udelenie poverenia doručená súdu dňa 12.01.2009. Poverenie na vykonanie exekúcie bolo vydané dňa 19.01.2009. V exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. 1Er 635/2011 bola žiadosť o udelenie poverenia doručená súdu dňa 28.03.2011. Uznesením zo dňa 05.04.2011 súd zamietol žiadosť o udelenie poverenia. V exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. 23Er 3016/2008 bola žiadosť o udelenie poverenia doručená súdu dňa 21.10.2008. Poverenie na vykonanie exekúcie bolo vydané dňa 15.12.2008. V exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. 15Er 622/2010 bola žiadosť o udelenie poverenia doručená súdu dňa 24.09.2010. Uznesením zo dňa 23.03.2011 (správne má byť uvedené dňa 29.03.2011 - poznámka odvolacieho súdu) súd zamietol žiadosť o udelenie poverenia. V exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. 3Er 76/2011 bola žiadosť o udelenie poverenia doručená súdu dňa 17.01.2011. Uznesením zo dňa 23.02.2011 súd zamietol žiadosť o udelenie poverenia. V exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. 5Er 213/2011 bola žiadosť o udelenie poverenia doručená súdu dňa 04.02.2011. Uznesením zo dňa 23.02.2011 súd zamietol žiadosť o udelenie poverenia. V exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. 5Er 625/2011 bola žiadosť o udelenie poverenia doručená súdu dňa 28.03.2011. Uznesením zo dňa 11.04.2011 súd zamietol žiadosť o udelenie poverenia. V exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. 23Er 3079/2008 bola žiadosť o udelenie poverenia doručená súdu dňa 22.10.2008. Poverenie na vykonanie exekúcie bolo vydané dňa 15.12.2008.

Následne súd citoval čl. 46 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, ust. § 3 ods. 1, § 4 ods. 1 písm. a), § 9 ods. 1, 2, 4, § 15 ods. 1, § 16 ods. 4, § 17 ods. 1-3, § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákona č. 514/2003 Z. z.), ako aj ust. § 44 ods. 1, 2, § 41 ods. 2 písm. c), d) zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a uviedol, že vykonaným dokazovaním dospel k záveru, že žaloba je nedôvodná. Poukázal na to, že otázku, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, garantované v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky je kompetentný preskúmať Ústavný súd. Všeobecný súd v konaní o uplatnenom nároku na náhradu škody nesprávnym úradným postupom nie je oprávnený posudzovať nesprávny úradný postup súdu spočívajúci v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote. Nemožno všeobecne rozhodnutie súdu po zákonom stanovenej lehote posudzovať bez ďalšieho ako nesprávny úradný postup súdu. Osobitne v exekučných konaniach pri posudzovaní návrhov na vykonanie exekúcie na podklade exekučných titulov rozhodcovských rozsudkov a notárskych zápisníc sa javí 15-dňová lehota na vydanie poverenia výraznou prekážkou pre objektívne posúdenie zákonnosti exekúcie. Ďalej súd uviedol, že podmienkami priznania nároku na náhradu škody je preukázanie predpokladov vzniku nároku na náhradu škody - existencia nesprávneho úradného postupu, škoda, príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou. Existenciu nesprávneho úradného postupu však žalobca v konaní nepreukázal. Žalobca v otázke preukázania škody neunesol dôkazné bremeno, keď nepreukázal vynaloženie uplatnených nákladov na správu a vymáhanie pohľadávky. Nestačí samotné tvrdenie žalobcu o tom, že mu vznikli náklady, ktoré vyčíslil bez predloženia dôkazu o vynaložení nákladu. Žalobca uplatnil i nemajetkovú ujmu, pri ktorej nepreukázal, že žalobcovi v dôsledku nesprávneho úradného postupu súdu došlo k ohrozeniu legitímnych očakávaní, žeby došlo k zániku povinného, zmareniu účelu konania pre stratu kontaktu s povinným, insolvencii povinného, ide iba o hypotetické uvažovanie žalobcu, bez preukázania konkrétneho zásahu do sféry žalobcu. Žalobca už vôbec nepreukázal výšku uplatnenej náhrady škody, tak majetkovej škody a nemajetkovej ujmy. Súd nevidel dôvod na priznanie nemajetkovej ujmy vo výške na základe aplikácie nálezov Ústavného súdu Slovenskej republiky o priznaní finančného zadosťučinenia za konštatované zbytočné prieťahy v súdnom konaní. Výškou uplatneného nároku predstavujúceho majetkovú i nemajetkovú ujmu sa súd nezaoberal, vzhľadom k tomu, že žalobca nepreukázal základ nároku - vznik škody. Z dôvodu nepreukázania základných zákonných podmienok pre priznanie nároku za náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom, preto súd žalobu zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, tak, že úspešnej žalovanej náhradu trov konania nepriznal, lebo žalovanej trovy konania nevznikli a náhradu trov konania si neuplatnila.

V zákonom stanovenej lehote podal proti rozsudku odvolanie žalobca. Namietal odňatie možnosti konať pred súdom, vadu konania, ktorá má za následok nesprávne právne posúdenie z dôvodu aplikácie nesprávneho ustanovenia právneho predpisu, ďalej nedostatočne zistený skutkový stav, ktorý bol neúplne zistený, pretože neboli vykonané navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich

skutočností, v dôsledku čoho súd vec nesprávne právne posúdil. Zdôraznil, že súd nesprávne aplikoval ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z., ktoré ustanovenie nadobudlo účinnosť až od 01.01.2013 novelou vykonanou zákonom č. 412/2012 Z.z., a preto ust. § 9 ods. 2 v znení novely zákona č. 514/2003 Z. z. nemohol aplikovať na merito veci. Ďalej namietal, že sa súd nevyjadril k otázke stavu právnej neistoty účastníka exekučného konania. Poukázal na to, že úlohou súdu nie je polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami, ale má aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustnými. Európsky súd pre ľudské práva zdôraznil, že Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd zaväzuje zmluvné štáty, aby organizovali svoj právny poriadok takým spôsobom, aby vyhovoval požiadavkám čl. 6 ods. 1 Dohovoru, zahŕňajúci aj právo na rozhodnutie veci v primeranej lehote. Ďalej poukázal na to, že súd posudzoval rozpor exekučného titulu so zákonom a poukazoval na skutočnosti, ktoré vôbec nesúviseli s predmetom konania. Navrhol zrušiť napadnutý rozsudok a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalovaná sa k doručenému odvolaniu písomne nevyjadrila.

Krajský súd v Prešove (ďalej len odvolací súd) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 10 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku) preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 212 Občianskeho súdneho poriadku, bez nariadenia pojednávania, s nariadením termínu verejného vyhlásenia rozhodnutia, ktorý bol oznámený na úradnej tabuli súdu, ako aj internetovej stránke (§ 214 ods. 2 v spojení s § 156 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Úlohou odvolacieho súdu v odvolaní namietanom nesprávne právne posúdenie bolo zistiť, či súd prvého stupňa na zistený skutkový stav správne aplikoval príslušné právne predpisy.

Nesprávnym právnym posúdením veci sa rozumie omyl súdu pri aplikácii práva. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť, alebo ak použil síce správny právny predpis, ale ho nesprávne vyložil.

Oboznámením sa s obsahom spisu, výsledkami vykonaného dokazovania, odôvodnením napadnutého rozhodnutia odvolací súd zistil, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci potrebný na posúdenie dôvodnosti uplatneného nároku na náhradu majetkovej škody a náhradu nemajetkovej ujmy z dôvodu, že Okresný súd Prešov nerozhodol v zákonom stanovenej lehote o žiadosti súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie a vec správne právne posúdil.

K námietke týkajúcej sa odňatia možnosti konať pred súdom odvolací súd uvádza, že z postupu súdu nevyplývalo porušenie práva účastníka na spravodlivý súdny proces, ani práva na súdnu ochranu zaručeného Ústavou Slovenskej republiky. Súd na základe výsledkov vykonaného dokazovania vyhodnotil jednotlivé dôkazy v súlade so zásadou voľného hodnotenia dôkazov vyplývajúcou z ust. § 132 Občianskeho súdneho poriadku jednotlivo a v ich vzájomnej súvislosti, na základe čoho dospel k správny skutkovým zisteniam. Posudzoval uplatnený nárok na náhradu škody z titulu nesprávneho úradného postupu z dôvodu nerozhodnutia v zákonom stanovenej lehote o žiadosti o vydanie poverenia vyplývajúcej z ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že v exekučných konaniach vedených na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 6Er 43/2009, sp. zn. 6Er 33/2009 a sp. zn. 23Er 40/2009 bolo poverenie na vykonanie exekúcie vydané v zákonnej lehote 15 dní odo dňa doručenia žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Namietaný nesprávny úradný postup spočívajúci v nevydaní rozhodnutia v zákonnej lehote nebol dôvodný.

V exekučných konaniach vedených pod sp. zn. 1Er 635/2011, sp. zn. 15Er 622/2010, sp. zn. 3Er 76/2011, sp. zn. 5Er 213/2011 a sp. zn. 5Er 625/2011, exekučný súd zamietol žiadosť súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie. Ani v týchto konaniach nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu súdu, lebo súd v zmysle ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku preskúmaval exekučné tituly - rozhodcovské rozsudky, či spĺňajú podmienku materiálnej vykonateľnosti. Dospel pritom k záveru, že tomu tak nie je a rozhodcovské rozsudky vyhodnotil ako nespôsobilé exekučné tituly. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že 15 - dňová lehota sa vzťahuje výlučne na prípad, keď súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia, návrhu na vykonanie exekúcie a exekučného titulu so zákonom a poverenie v danej lehote vydá. V prípade zistenia rozporu žiadosti o udelenie poverenia, návrhu na vykonanie exekúcie a exekučného titulu so zákonom, súd nie je viazaný lehotou 15 dní. Uvedené

je odôvodnené požiadavkou náležitého skúmania žiadosti o udelenie poverenia, návrhu na vykonanie exekúcie a exekučného titulu so zákonom a vydaním rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia, resp. o zamietnutí poverenia v časti, ktoré musí byť presvedčivo odôvodnené. Z uvedeného vyplýva, že postupom súdu nedošlo k nesprávne úradnému postupu.

V exekučných konaniach vedených pod sp. zn. 23Er 3016/2008 a sp. zn. 23Er 3079/2008 síce došlo k vydaniu poverenia na vykonanie exekúcie s omeškaním (približne 1 mesiac), ale samotná táto skutočnosť neznamena, že žalobca má automaticky nárok na náhradu škody. Správne prvostupňový súd poukázal na skutočnosť, že žalobca vznik škody, jej výšku a ani príčinnú súvislosť medzi prípadným nesprávnym úradným postupom súdu a vznikom škody nepreukázal.

Odvolačí súd poukazuje na skutočnosť, že pri posudzovaní, či došlo alebo nedošlo k porušeniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, Ústavný súd Slovenskej republiky prihliada síce na lehoty, ktoré sú uvedené v ústave alebo v zákone, ale ich nedodržiavanie nepovažuje automaticky za porušenie uvedeného základného práva, pretože aj v týchto prípadoch sú rozhodujúce všetky okolnosti v danej veci. Pojem „zbytočné prieťahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky je autonómny a nemožno ho vykladať a aplikovať len s ohľadom na lehoty uvedené v zákone. S ohľadom na konkrétne okolnosti sa totiž ani v týchto prípadoch postup dotknutého štátneho orgánu nemusí vyznačovať takými významnými prieťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné v zmysle čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (napr. sp. zn. I. ÚS 63/2000, II. ÚS 64/1997).

Hodnotenie dôkazov, ako aj rozsah a vykonávanie dokazovania súdom prvého stupňa je vždy vecou súdu. V sporovom konaní posilnenom zásadou kontradiktórnosti majú účastníci dôkaznú povinnosť vyplývajúcu im z ust. § 120 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, t. j. povinnosť nielen tvrdenia, ale aj preukázania nimi tvrdených skutočností. Nesplnenie dôkaznej povinnosti má za následok neunesenie dôkazného bremena. Súd prvého stupňa správne pri uplatnenom nároku na náhradu škody skúmal preukázanie zákonných predpokladov vzniku zodpovednosti za škodu a z dôvodu nepreukázania existencie škody, ďalšie dôkazy, t. j. napr. navrhované znalecké dokazovanie za účelom preukázania výšky škody, ktorá mala žalobcovi vzniknúť, nebolo hospodárne, ani potrebné pre rozhodnutie v predmetnej veci. Takýmto postupom nebolo porušené právo účastníka na spravodlivý súdny proces, ani na súdnu ochranu, lebo nie je povinnosťou súdu vykonať všetky navrhnuté dôkazy. Súd na základe výsledkov vykonaného dokazovania sám uzná, ktoré dôkazy sú potrebné pre zistenie rozhodujúcich skutkových okolností.

Odvolačí súd sa stotožňuje s názorom žalobcu týkajúcim sa nemožnosti aplikácie ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. účinného od 01.01.2013. Aplikácia tohto ustanovenia na zodpovednostné právne vzťahy, ktoré vznikli pred účinnosťou novely zákona č. 514/2003 Z. z. vykonanej zákonom č. 412/2012 Z. z., neprichádza do úvahy. Retroaktivita pri aplikácii zákonného ustanovenia, ktoré nadobudlo účinnosť po vzniku zodpovednostného právneho vzťahu nie je prípustná. Aplikácia ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. účinného od 01.01.2013, ktorý podrobne upravuje podmienky, na základe ktorých možno usúdiť na vznik nesprávneho úradného postupu v podobe prieťahov v konaní, nie je možné aplikovať na právne vzťahy, pri ktorých malo dôjsť k zodpovednostnému vzťahu medzi účastníkmi konania pred účinnosťou tohto zákonného ustanovenia, pretože by išlo o retroaktivitu pri aplikácii právneho predpisu. V danom prípade súd prvého stupňa síce citoval uvedené ustanovenie, avšak samotné právne zdôvodnenie spočíva na ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku.

Vo vzťahu k námietke týkajúcej sa nevysporiadania sa so stavom právnej neistoty na strane žalobcu v exekučnej veci, odvolací súd uvádza, že ani táto namiataná skutočnosť nebola opodstatnená. Je nesporné, že v exekučnom konaní vedenom na základe rozhodcovského rozsudku, súd posudzuje návrh na vykonanie exekúcie, exekučný titul, či je súladný so zákonom. Táto povinnosť exekučného súdu vyplýva priamo z ust. § 45 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní. Ide o súdnu kontrolu zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách v zmysle judikatúry súdov, ako aj Súdneho dvora Európskej únie.

Z týchto dôvodov odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok ako vecne správny v súlade s ust. § 219 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku a zásadou úspechu žalovanej v odvolacom konaní, ktorej náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, lebo návrh na priznanie predložený nebol (§ 151 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku).

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozsudku odvolanie nie je prípustné.